

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΗ ΜΕΛΟΥΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ. — Περὶ τῶν πλήρων ὁλοκληρωμάτων τῶν ἐξισώσεων μὲ μερικὰς παραγώγους*, ὑπὸ **A. Τζώρτζη**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Μαλιέζου.

1. Εἰς προηγουμένας ἐργασίας μου ἐμελέτησα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρίας τῶν δεσμῶν ἀπειροστικῶν μετασχηματισμῶν τοῦ κ. Vessiot, τὸ πρόβλημα τῆς ὁλοκληρώσεως μιᾶς γενικῆς κατηγορίας ἐξισώσεων μὲ μερικὰς παραγώγους δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως μὲ πολλὰς ἀνεξαρτήτους μεταβλητάς¹. Ἐν τῇ παρούσῃ ἀνακοινώσῃ παρέχω ἐξαγόμενά τινα, εἰς τὰ ὅποια ἤχθη ἐν τῇ μελέτῃ τῶν πλήρων ὁλοκληρωμάτων τῶν ἐξισώσεων μὲ μερικὰς παραγώγους α τάξεως μὲ n ἀνεξαρτήτους μεταβλητάς.

2. Μία τοιαύτη ἐξίσωσις δύναται, ἄνευ βλάβης τῆς γενικότητος, νὰ γραφῇ ὑπὸ τὴν μορφήν :

$$(1) \quad \Phi_0(x_1, \dots, x_n, z, p_{i_1}, p_{i_1 i_2}, \dots, p_{i_1 \dots i_k}) = a_0 \quad (i_1, \dots, i_k = 1, \dots, n)$$

ὅπου ἐθέσαμεν

$$p_{i_1 \dots i_k} = \frac{\partial^k z}{\partial x_{i_1} \dots \partial x_{i_k}} \quad , \quad p_{i_0} = z \quad ,$$

a_0 εἶναι μία αὐθαίρετος σταθερὰ καὶ ἐπὶ πλεόν ὑποθέτομεν ὅτι ἡ Φ_0 δὲν περιέχει, παρὰ ἐκείνα τῶν p , τὰ ὅποια εἶναι διακεκριμένα ἀναμεταξύ των. Εἰς τὸν χώρον τῶν $n+1$ διαστάσεων τῶν μεταβλητῶν (x_1, \dots, x_n, z) πᾶσα οἰκογένεια πολλαπλότητων n διαστάσεων δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν μορφήν :

$$(2) \quad z = \pi - y_\alpha \frac{\partial \pi}{\partial y_\alpha} \quad , \quad q_h = - \frac{\partial \pi}{\partial y_h} \quad , \quad q_r = \frac{\partial \pi}{\partial y_r} \quad (\alpha, h = 1, \dots, s; r = s+1, \dots, n),$$

ὅπου τὴν συνθήκην

$$\frac{\partial \left(\frac{\partial \pi}{\partial y_1}, \dots, \frac{\partial \pi}{\partial y_s} \right)}{\partial (y_1, \dots, y_s)} \neq 0$$

ὅπου ἐθέσαμεν

$$y_h = p_h \quad , \quad y_r = x_r \quad , \quad q_h = x_h \quad , \quad q_r = p_r \quad ,$$

οἱ δεῖκται μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας παριστάνουσιν ἄθροισιν καὶ π εἶναι μία αὐθαίρετος συνάρτησις τῶν μεταβλητῶν y_1, \dots, y_n , a_0, a_1, \dots, a_n . Αἱ σχέσεις αὗται ἐκφρά-

* **A. TSORTSIS.** — Sur les intégrales complètes des équations aux dérivées partielles.

¹ A. TSORTSIS, 1° Thèse présentée à la Faculté des sciences de l'Université de Paris pour obtenir le grade de docteur ès sciences mathématiques, soutenue le 13 Juillet 1933. 2° *Comptes rendus*, 196, 1933, p. 159 et p. 990.

ζουσι τὰ z, q_1, \dots, q_n μιᾶς τυχούσης πολλαπλότητος τῆς οἰκογενείας συναρτήσῃ τῶν y_1, \dots, y_n . Καὶ πάσης πολλαπλότητος προκυπτούσης ἐκ ταύτης δι' ἐπεκτάσεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Lie, οἱ προσανατολισμοὶ τῶν στοιχείων τῶν διαφόρων τάξεων ἐκφράζονται διὰ τῶν ἰδίων ὡς ἄνω μεταβλητῶν ἥτοι:

$$(3) \quad p_{i_1} \dots i_k = \pi_{i_1} \dots i_k (y_1, \dots, y_n, a_0, a_1, \dots, a_N) \quad (k=2, \dots, a; i_1, \dots, i_k=1, \dots, n),$$

ὅπου τὸ $\pi_{i_1} \dots i_k$ δὲν ἀλλάσσει διὰ μιᾶς τυχούσης μεταθέσεως τῶν δεικτῶν i_1, \dots, i_k . Μία τοιαύτη οἰκογένεια πολλαπλοτήτων θὰ λέγωμεν ὅτι εἶναι ἐν πλήρῃς ὁλοκληρώμα τῆς ἐξιśώσεως (1), ἐὰν δι' ἀπαλοιφῆς τῶν a_1, \dots, a_N μεταξὺ τῶν (2) καὶ (3) δὲν δύναται νὰ προκύψῃ μία σχέσις μὴ ἰσοδύναμος πρὸς τὴν (1)· πρὸς τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον ἵνα

$$N = \frac{n(n+1) \dots (n+\mu-1)}{1 \cdot 2 \dots \mu} \quad (\mu=1, \dots, a).$$

ἐπὶ πλεόν αἱ ἐξιśώσεις (2) καὶ (3) ἐνὸς πλήρους ὁλοκληρώματος πρέπει νὰ δύνανται νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν μορφήν

$$(4) \quad \Phi_i(y_1, \dots, y_n, z, q_1, \dots, q_n, p_{i_1 i_2}, \dots, p_{i_1 \dots i_a}) = a_i \quad (i=0, 1, \dots, N; i_1, \dots, i_k=1, \dots, n),$$

ἐνθα ἡ πρώτη τῶν ἐξιśώσεων τούτων εἶναι ἡ (1).

3. Πᾶν πλήρες ὁλοκληρώμα (4) τῆς ἐξιśώσεως (1) παραμένει ἀναλλοίωτον ὑπὸ τῶν ἀπειροστικῶν μετασχηματισμῶν

$$(5) \quad U_{i_1} f = Z_{i_1} f + \mathcal{J}_{i_1 \alpha} X_\alpha f + \zeta_{i_1 [\lambda_1 \dots \lambda_a]} P_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]} f \equiv Y_{i_1} f + \zeta_{i_1 [\lambda_1 \dots \lambda_a]} P_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]} f \\ (\alpha=1, \dots, s; i_1, \lambda_1, \dots, \lambda_k=1, \dots, n),$$

ὅπου ἐθέσαμεν

$$X_{i_1} f = \frac{\partial f}{\partial x_{i_1}} + p_{i_1} \frac{\partial f}{\partial z} + p_{i_1 [\lambda_1 \dots \lambda_a]} \frac{\partial f}{\partial p_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]}}, \quad Z_h f = \frac{\partial f}{\partial p_h} + \mathcal{J}_{h\mu} \frac{\partial f}{\partial p_\mu},$$

$$Z_r f = \frac{\partial f}{\partial x_r} + p_r \frac{\partial f}{\partial z} + \mathcal{J}_{r\mu} \frac{\partial f}{\partial p_\mu} + p_{r[\lambda_1 \dots \lambda_a]} \frac{\partial f}{\partial p_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]}}, \quad p_{i_1 \dots i_k} f = \frac{\partial f}{\partial p_{i_1 \dots i_k}}$$

$$\mathcal{J}_{hj} = (-1)^{h+j} |p_{h j_1}| : |p_{h j_2}|, \mathcal{J}_{hr} = -\mathcal{J}_{rh} = \mathcal{J}_{ha} p_{ra}, \mathcal{J}_{rt} = p_{rt} + \mathcal{J}_{ta} p_{ra}$$

$$(\alpha, h, j, h_2, r, j_2=1, \dots, s; \mu, r, t=s+1, \dots, n; h_1=1, \dots, h-1, h+1, \dots, s; j_1=1, \dots, j-1, j+1, \dots, s; \sigma=2, \dots, a-1; \lambda_1, \dots, \lambda_k=1, \dots, n),$$

καὶ τὸ σύμβολον $[\lambda_1 \dots \lambda_k]$ παριστᾷ τὸ ἄθροισμα, ὅπερ προκύπτει ἐὰν λάβωμεν τοὺς συνδυασμοὺς μετ' ἐπαναλήψεως τῶν δεικτῶν $\lambda_1, \dots, \lambda_k$ · τέλος τὰ $\zeta_{i_1 [\lambda_1 \dots \lambda_a]}$ εἶναι

συντελεσται πρὸς προσδιορισμόν. Ἀλλ' οἱ μετασχηματισμοὶ οὗτοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν δέσμην μετασχηματισμῶν βαθμοῦ $n + \frac{n(n+1)\dots(n+a-1)}{1\cdot 2\dots a} = m$, ἥτοι:

$$F: \quad Uf = u_{\lambda_1} Y_{\lambda_1} f + v_{[\lambda_1\dots\lambda_a]} P_{[\lambda_1\dots\lambda_a]} f \quad (\lambda_1, \dots, \lambda_k = 1, \dots, n),$$

ὅπου u, v εἶναι αὐθαίρετοι συναρτήσεις τῶν ἀνεξαρτήτων μεταβλητῶν $z, y_{i_1}, q_{i_1}, p_{i_1}, i_2, \dots, p_{i_1}, \dots, i_a$. ὅθεν δι' ἓνα τυχόντα μετασχηματισμὸν τῆς δέσμης F πρέπει καὶ ἀρκεῖ νὰ ἔχωμεν $U\Phi_0 = 0$. Ἡ ἐξίσωσις αὕτη ὀρίζει μίαν ὑποδέσμην F_0 τῆς F , βαθμοῦ $m-1$, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀνήκωσιν οἱ μετασχηματισμοὶ $U_{i_1} f$. Θεωρήσωμεν τὴν ὑποδέσμην F_c τῆς F_0 , βαθμοῦ n , ἣ ὁποία ἔχει ὡς βάσιν τοὺς μετασχηματισμοὺς $U_{i_1} f$. αὕτη πρέπει νὰ εἶναι πλήρης. Δὲν ὑπάρχει μετασχηματισμὸς τῆς F_c , ὁ ὁποῖος νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν δέσμην τὴν ἔχουσιν ὡς βάσιν τοὺς $\frac{n(n+1)\dots(n+a-1)}{1\cdot 2\dots a}$

μετασχηματισμοὺς $P_{i_1}\dots i_a f$. Τὸ ζητούμενον πλήρες ὁλοκλήρωμα τῆς (1) θὰ εἶναι τὸ γενικὸν ὁλοκλήρωμα π διαστάσεων τῆς δέσμης F_c . Ἀντιστρόφως τὸ γενικὸν ὁλοκλήρωμα π διαστάσεων τῆς δέσμης F_c δύναται πάντοτε νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν μορφήν (2), (3), εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πλήρες ὁλοκλήρωμα τῆς ἐξίσωσως (1).

4. Τούτου τεθέντος τὸ ὅλον ζήτημα ἀνάγεται εἰς τὴν εὔρεσιν μιᾶς πλήρους ὑποδέσμης F_c , δηλαδὴ εἰς τὴν εὔρεσιν π διακεκριμένων μετασχηματισμῶν τῆς δέσμης ταύτης.

Πρὸς τοῦτο θεωροῦμεν π διακεκριμένους μετασχηματισμοὺς τῆς δέσμης F ὑπὸ τὴν μορφήν (5). Ἀρκεῖ νὰ προσδιορίσωμεν τοὺς συντελεστὰς $\zeta_{i_1[\lambda_1\dots\lambda_a]}$ εἰς τρόπον ὥστε οἱ μετασχηματισμοὶ οὗτοι νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν F_c . Ἐχομεν πρὸς τοῦτο τὰς συνθήκας:

1° Αἱ πλήρεις ὑποδέσμαι F_c βαθμοῦ n , εὐρίσκονται μεταξύ τῶν ἐνελίξεων βαθμοῦ n τῆς F , ἐξ ὧ ἐπονται αἱ σχέσεις:

$$(6) \quad \pi_{hj i_3 \dots i_{a+1}} = 0, \quad \pi_{h r i_3 \dots i_{a+1}} = \zeta_{h r i_3 \dots i_{a+1}}; \quad \pi_{r t i_3 \dots i_{a+1}} = \zeta_{r t i_3 \dots i_{a+1}} = \zeta_{t r i_3 \dots i_{a+1}} \quad (h, j = 1, \dots, s; \quad r, t = s+1, \dots, n; \quad i_3 \dots i_{a+1} = 1, \dots, n),$$

ὅπου ἐθέσαμεν

$$\pi_{i k r_3 \dots r_{a+1}} = \beta_{i \alpha} \zeta_{\alpha k r_3 \dots r_{a+1}} - \beta_{k \alpha} \zeta_{i \alpha r_3 \dots r_{a+1}} \quad (\alpha = 1, \dots, s),$$

καὶ ὑποθέτομεν ὅτι τὸ $\zeta_{j r_3 \dots r_{a+1}}$ δὲν ἀλλάσσει διὰ μιᾶς τυχούσης μεταθέσεως τῶν δεικτῶν $r_2 \dots r_{a+1}$.

2° Ἡ δέσμη F_c εἶναι μία ὑποδέσμη τῆς F_o , ὅθεν

$$(7) \quad Y_{i_1} \Phi_o + \zeta_{i_1[\lambda_1 \dots \lambda_a]} P_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]} \Phi_o = 0 \quad (i_1, \lambda_1, \dots, \lambda_a = 1, \dots, n),$$

3° Ἡ δέσμη F_c εἶναι πλήρης, ἄρα

$$(8) \quad Y_i \zeta_{k i_1 \dots i_a} - Y_k \zeta_{i i_1 \dots i_a} + \zeta_{i[\lambda_1 \dots \lambda_a]} P_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]} \zeta_{k i_1 \dots i_a} - \zeta_{k[\lambda_1 \dots \lambda_a]} P_{[\lambda_1 \dots \lambda_a]} \zeta_{i i_1 \dots i_a} = 0 \quad (i, k, i_1 \dots i_a, \lambda_1, \dots, \lambda_a = 1, \dots, n).$$

Ἐὰν τὰ $\zeta_{i i_1 \dots i_a}$ παραμένωσιν ἀναλλοίωτα διὰ μιᾶς τυχούσης μεταθέσεως τῶν δεικτῶν $i_1 \dots i_a$, καὶ ἐπὶ πλέον πληρῶσι τὰς συνθήκας (6), (7) καὶ (8), τὸ σύστημα $U_i f = 0 \quad (i_1 = 1, \dots, n)$, εἶναι πλήρες καὶ τὸ γενικὸν ὀλοκλήρωμά του, n διαστάσεων, θὰ εἶναι τὸ ζητούμενον πλήρες ὀλοκλήρωμα τῆς ἐξίσωσως (1).

RÉSUMÉ

M. Tsortsis a traité, dans sa thèse de l'Université de Paris, le problème de l'intégration d'une catégorie générale d'équations aux dérivées partielles du second et du troisième ordre à plusieurs variables indépendantes. L'objet de la présente Note est la recherche des intégrales complètes des équations aux dérivées partielles d'ordre a à une fonction inconnue de n variables indépendantes. La méthode employée est celle des faisceaux de transformations infinitésimales due à M. Vessiot.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὴν *Ἑπετηρίδα* τῶν ξένων ἐταίρων καὶ ἀντεπιστελλόντων μελῶν, σσ. 7 καὶ 8 τῶν *Πρακτικῶν*:

ἀντὶ HALLE GEORGE,

ἀνάγνωθι HALE GEORGE,

ἀντὶ V. GAERTRINGEN HILLER,

ἀνάγνωθι HILLER V. GAERTRINGEN FRIEDRICH.

ἀντὶ HAUPTMANN GERHARD,

ἀνάγνωθι HAUPTMANN GERHART.